

บทความวิจัย

ผลของสื่อวีดิทัศน์การสอนเรื่องการตรวจสภาพจิตร่วมกับการเรียนรู้
โดยใช้กรณีศึกษาต่อความรู้ ความมั่นใจและความพึงพอใจ
ของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
Effect of Instructional Video for Mental Status Examination
Collaborate with Case-Based Learning on Knowledge,
Self-efficacy, and Satisfaction in Psychiatric Practice among
Undergraduate Nursing Students

ตรีณัฐ พุ่มมณี¹ จุฑามาศ สุวรรณวัฒน์² กรวิกา บวชชุม²
Treenut Pummanee¹ Jutamas Suwannawat² Kornwika Buatchum²
อรวรรณ หนูแก้ว¹ พิเชษฐ์ สุวรรณจินดา² ภัทราภรณ์ วรสิรินารา²
Orawan Nukaew¹ Pichet Suwanchinda² Pattraporn Worrasirinarat²

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

¹Assistant Professor, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.

²อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

²Lecturer, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.

*ผู้รับผิดชอบหลัก: jutamas.su@psu.ac.th

*Corresponding author: jutamas.su@psu.ac.th

Received 14 September 2022 • Revised 4 January 2023 • Accepted 24 January 2022

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: 1) ศึกษาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต (MSE-VDO) 2) เปรียบเทียบความรู้ และความมั่นใจในการตรวจสภาพจิตผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตระหว่างนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่ใช้ MSE-VDO ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ และ 3) ศึกษาระดับความพึงพอใจการใช้ MSE-VDO กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช **วิธีการ:** การวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลอง คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย โดยกลุ่มทดลอง 30 ราย เข้าชม MSE-VDO ผ่านทางระบบเฟซบุ๊ก (Facebook) ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ส่วนกลุ่มควบคุม 23 ราย รับการสอนตามปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา Wilcoxon Signed Rank Test และ Mann-Whitney U test **ผลการศึกษา:** 1) ประสิทธิภาพของ MSE-VDO ได้ 78.5/81.3 (สูงกว่าเกณฑ์ 75/75) 2) ค่ามัธยฐานคะแนนความรู้และความมั่นใจในกลุ่มทดลองหลังเรียนรู้ด้วย MSE-VDO สูงกว่าก่อนเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = -2.47, p < .01$)

และ $Z = -4.42, p < .01$) 3) เปรียบเทียบค่ามัธยฐานคะแนนความรู้และความมั่นใจระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังทดลอง พบว่ากลุ่มทดลองมีระดับความรู้ และความมั่นใจมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($U = 201, p < .01$ และ $U = 236, p < .05$) และ 4) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่ใช้ MSE-VDO 3 ด้าน (เนื้อหา รูปแบบ/การนำเสนอ ประโยชน์) อยู่ในระดับมาก (Mean (SD) = 3.99(6.67); 4.03(0.74); 3.93(0.70)) สรุป: สื่อ MSE-VDO ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาสามารถใช้เป็นต้นแบบในการเพิ่มความรู้และความมั่นใจของนักศึกษาในการตรวจสภาพจิตได้ การศึกษาครั้งต่อไปเสนอแนะให้วัดผลซ้ำและเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง

คำสำคัญ: สื่อวีดิทัศน์การสอน; การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา; นักศึกษาพยาบาล; ปฏิบัติการพยาบาลจิตเวช

Abstract

Objectives: 1) To explore the effectiveness of instructional video for mental status examination (MSE-VDO) 2) to compare the knowledge and self-efficacy for mental status examination of patients among undergraduate nursing students who applied MSE-VDO with case-based learning (CBL) as compared to those who were in traditional learning without applying the MSE-VDO in clinic 3) to assess nursing students' level of satisfaction with the MSE-VDO. **Methods:** In this quasi-experimental (Two-group pretest-posttest control group design), third-year nursing students who were attending a psychiatric and mental health nursing practicum course were divided either into an experimental group ($n = 30$) or a control group ($n = 23$). The experimental group attended the MSE-VDO with CBL via the FACEBOOK while the control group received only traditional teaching. Data were analyzed by using descriptive statistics, Wilcoxon Signed Rank Test, and Mann-Whitney U test. **Results:** 1) the efficacy of MSE-VDO was 78.5/81.3 which was higher than the criterion of 75/75; 2) the Median score of knowledge and self-efficacy in the experimental group were significantly higher after than before learning ($Z = -2.47, p < .01$; and $Z = -4.42, p < .01$); 3) there were statistically significant higher knowledge and self-efficacy scores in the experimental group than the control group ($U = 201, p < .01$; and $U = 236, p < .05$); and 4) nursing students' satisfaction using the MSE-VDO within the three parts (content, form/presentation, benefits) was at a high level (Mean (SD) = 3.99(6.67); 4.03(0.74); and 3.93(0.70)). **Conclusion:** This MSE-VDO collaboration with case-based learning can be used as a model to increase students' knowledge and self-efficacy in the mental status examination. Further studies with repeated measure designs and a bigger sample size are suggested.

Keywords: instructional video; case-based learning; nursing students; psychiatric practice

ความสำคัญของปัญหา

การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิตจัดเป็นการพยาบาลที่ต้องใช้ความรู้และทักษะหลาย ด้านในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแลและฟื้นฟูสุขภาพ บุคคลทุกช่วงวัย ทั้งบุคคลที่มีสุขภาพจิตดีและบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวช รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น คู่สมรส ครอบครัว ชุมชน ทั้งนี้ สมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาล อันเป็นหนึ่งในแปด สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีตามประกาศสภาการพยาบาล² จำเป็นต้อง

มีความรู้ความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล ซึ่งทักษะสำคัญในกระบวนการพยาบาลด้านสุขภาพจิต และจิตเวช คือ การประเมินสภาพ (Assessment) ที่จะนำไปสู่การให้การพยาบาลที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย อย่างไรก็ตามการจำแนกอาการและอาการแสดงของผู้ที่มีปัญหาทางจิตเวช เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้ และทักษะความชำนาญในการสังเกตเนื่องจากไม่มีเครื่องมือวัดที่เป็นรูปธรรมเหมือนการเจ็บป่วยทางกายการฝึกทักษะดังกล่าวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมินอาการอาการ

แสดงที่ผิดปกติทางจิตเวชจึงมีความจำเป็นเนื่องจากส่งผลต่อคุณภาพการดูแลอย่างเป็นรูปธรรม¹ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชที่ยังขาดประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยทางจิตเวชจากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ไม่เคยมีประสบการณ์การสัมภาษณ์และการตรวจสภาพจิต ผู้รับบริการที่มีปัญหาทางสุขภาพจิต มักขาดความเชื่อมั่นในการเข้าไปพบกับผู้รับบริการจริงเมื่อต้องทำการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยหรือในคลินิก แม้ว่าจะได้เรียนเนื้อหาในภาคทฤษฎีซึ่งเน้นการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากความกลัวและกังวลเกี่ยวกับอาการของผู้รับบริการทางจิตเวช^{3,4} สอดคล้องกับประสบการณ์นิเทศนักศึกษาในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชที่พบว่านักศึกษามีความกลัว กังวลและไม่มั่นใจในการปฏิบัติกับผู้ป่วยจริง ทำให้ครูผู้สอนต้องสอนสาธิตซ้ำกับผู้ป่วยจริงในคลินิกเพื่อเป็นการทบทวนและเพิ่มความมั่นใจและให้นักศึกษาทบทวนเนื้อหาหรือสื่อการเรียนที่เคยเรียนทฤษฎีก่อนนำมาใช้จริงเพื่อเพิ่มทักษะ สะท้อนให้เห็นว่าการเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาก่อนการขึ้นฝึกและการมีสื่อการสอนที่ออกแบบให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้จากตัวแบบที่เป็นประสบการณ์ผ่านกรณีศึกษาทางสื่อ เพื่อให้นักศึกษาทบทวน เพิ่มทักษะและความมั่นใจมีความจำเป็น

จากการทบทวนวรรณกรรมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่าสถาบันการศึกษาในประเทศไทยมีการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นฝึกปฏิบัติกับผู้รับบริการที่มีปัญหาทางสุขภาพจิตมีทักษะในการดูแลผู้รับบริการจิตเวชเพิ่มขึ้น เช่น การพัฒนาการเรียนด้วยนวัตกรรมสื่อการสอนเสมือนจริงโดยใช้สมาร์ทโฟน⁵ และการพัฒนาโปรแกรมความจริงเสมือนในการจัดการผู้ป่วยก้าวร้าว⁶ เป็นต้น โดยรูปแบบสื่อในปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ที่สนใจศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองและคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีหรือใช้วิธีการสื่อสารออนไลน์ โดยเฉพาะช่องทางอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์และระบบโทรศัพท์มือถือ โดยผลการวิจัย พบว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนที่นักศึกษาสามารถเปิดชมและศึกษาทบทวนได้ด้วยตัวเองผ่านระบบออนไลน์ดังกล่าวส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้สื่อการสอน^{5,6} อย่างไรก็ตามการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยในยุคปัจจุบันที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความรู้อและ

ทักษะเพื่อนำไปใช้กับผู้รับบริการจริง ควรควบคู่กับการออกแบบการเรียนรู้อที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการคิด วิเคราะห์ในการนำไปใช้ได้จริงและเน้นให้เกิดการเรียนรู้แบบ active learning เพื่อนำไปสู่การเกิดพัฒนาการเรื่องการตัดสินใจทางคลินิกซึ่งมีการนำไปใช้และให้ผลลัพธ์ที่เป็นบวกกับผู้เรียน^{7,8}

การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (case based learning: CBL) เป็นรูปแบบการสอนที่นิยมนำมาใช้ในการสอนนักศึกษาพยาบาล โดยเป็นการสอนแบบกลุ่มเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ที่ออกแบบจากสถานการณ์จริง⁷⁻⁹ ทำให้พัฒนาทักษะการคิดและตัดสินใจทางคลินิกเพิ่มขึ้น โดยวิธีการสอนจะเน้นให้เกิดการเรียนรู้แบบเชิงรุกและให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มและประยุกต์แนวคิดทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ ด้วยวิธีการ 7 ขั้น¹⁰ ได้แก่ 1) กำหนดกรณีศึกษา 2) ร่วมกันวิเคราะห์กรณีศึกษา (รายกลุ่ม) 3) ระดมสมอง 4) กำหนดวัตถุประสงค์ 5) ระบุผลการค้นพบ 6) แลกเปลี่ยนผลลัพธ์การเรียนรู้ และ 7) ระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ในคลินิก โดยพบว่ามีงานวิจัยทางการศึกษาพยาบาลหลายชิ้นใช้รูปแบบการสอนดังกล่าวและได้ผลดีกับผู้เรียน^{3,11,12} จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า แม้จะมีการศึกษาโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาทางการพยาบาลที่หลากหลายแต่ยังพบว่ามีกรณีศึกษาในการพยาบาลจิตเวชค่อนข้างน้อย^{3,11,12} ทั้งการวิจัยที่เป็นการออกแบบการใช้สื่อการสอนทางการพยาบาล มักประเมินประสิทธิภาพของสื่อเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีผลการเรียนการสอนที่ใช้กรณีศึกษาร่วมด้วย ประกอบกับยังไม่พบงานวิจัยใดที่ประเมินผลของสื่อที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสภาพจิตในผู้ป่วยจิตเวช ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์การสอนเรื่องการตรวจสภาพจิตซึ่งเป็นหนึ่งในการประเมินกระบวนการ รวมทั้งศึกษาผลของสื่อวีดิทัศน์การสอนเรื่องการตรวจสภาพจิตร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาต่อความรู้ ความมั่นใจ และความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช โดยผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้คาดว่าจะสามารถพัฒนาสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพในการฝึกทักษะการตรวจสภาพจิตกับผู้รับบริการจิตเวชบนหอผู้ป่วยที่เข้าถึงได้ง่าย ในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้แนวทางในการสอนแบบกรณีศึกษา (CBL) ที่สามารถสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติจากสถานการณ์

จริง ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดความพร้อมก่อนการปฏิบัติ และช่วยลดการสอนสาธิตซ้ำบนห่อผู้ป่วยได้

คำถามการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์ เรื่องการตรวจสภาพจิตในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ หรือไม่ และควรต้องปรับปรุงอย่างไร

2. คะแนนความรู้และความมั่นใจในการตรวจสภาพจิตของนักศึกษา นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่ใช้สื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต ร่วมกับการเรียนรู้ โดยใช้กรณีศึกษา ก่อนและหลังการเรียนรู้ผ่านสื่อฯ เป็นอย่างไร

3. คะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 หลังการใช้สื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิตเป็นอย่างไร

4. เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้และความมั่นใจในการตรวจสภาพจิตผู้รับบริการของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่ใช้สื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ ในห่อผู้ป่วย มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้และความมั่นใจของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ในการตรวจสภาพจิต ก่อนและหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 หลังการใช้สื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

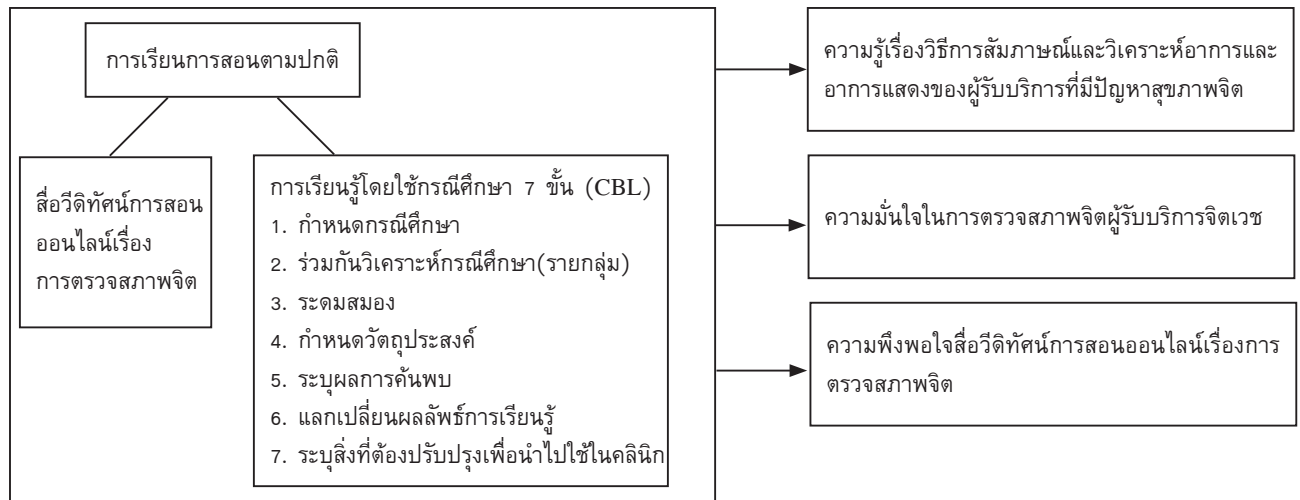
4. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้และความมั่นใจในการตรวจสภาพจิตผู้รับบริการของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 กลุ่มที่ใช้สื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติบนห่อผู้ป่วย

รูปแบบการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ความสามารถของตนเอง (self efficacy theory) ของ Bandura^{13,14} ร่วมกับแนวคิดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (CBL) ซึ่งปรับปรุงมาจาก “Seven Jump process” ของ Williams¹⁰ และ Kanhadilok, Punsumreang and Malai⁹ มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาค้างนี้

โดย Bandura^{13,14} เชื่อว่าบุคคลจะแสดงพฤติกรรมเมื่อมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ทั้งนี้การสร้าง ความมั่นใจของแต่ละบุคคล สามารถสร้างและพัฒนาได้จาก ประสบการณ์ของตนเองหรือเรียนรู้ผ่านบุคคลอื่น ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาในนักศึกษาพยาบาลที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการสัมภาษณ์และตรวจสภาพจิตผู้รับบริการที่มีปัญหาสุขภาพจิตมาก่อน และต้องการต้นแบบในการเรียนรู้เพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติ การใช้สื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิตที่ออกแบบเป็นกรณีศึกษา และจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาทำให้สามารถเรียนรู้จาก ตัวแบบที่เป็นประสบการณ์จากกรณีศึกษาผ่านทางสื่อฯ และผ่านการแลกเปลี่ยนและอภิปรายผลลัพธ์การเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนในกลุ่มย่อยที่ใช้กรณีศึกษา ทำให้เกิดการเรียนรู้ และทักษะการวิเคราะห์เชิงคลินิกที่นำไปสู่ความมั่นใจในการปฏิบัติ การพยาบาลกับผู้รับบริการจริงได้ ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) แบบ 2 กลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 198 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่ขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ ณ โรงพยาบาลจิตเวชแห่งหนึ่งใน จ. สงขลา ในระยะเวลา 8 สัปดาห์

เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (inclusion criteria) ได้แก่ 1) มีโทรศัพท์มือถือที่สามารถเข้าใช้ internet เพื่อชมสื่อวิดีโอบนมือถือเรื่องการตรวจสภาพจิตได้ และ 2) ยินยอมให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการวิจัย **ส่วนเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างออก (exclusion criteria)** คือ ไม่สามารถเข้าร่วมงานวิจัยได้ครบสามสัปดาห์แรกของการฝึกปฏิบัติที่หอผู้ป่วยจิตเวช

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power¹⁵ โดยกำหนดขนาดอิทธิพลตามโปรแกรมของ G*Power ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ .05 อำนาจการทดสอบ (power) เท่ากับ .80 โดยขนาดอิทธิพล (effect size) ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณขนาดตัวอย่างมาจากการวิจัยที่คล้ายคลึงกับงานวิจัยครั้งนี้ 2 เรื่อง คือ 1)

เรื่องผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงต่อความรู้ความพึงพอใจและความมั่นใจในตนเองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ในการฝึกปฏิบัติรายวิชาฝึกทักษะทางวิชาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา¹⁶ คำนวณได้ขนาดอิทธิพลของความรู้และความมั่นใจได้ 0.78 และ 1.65 ตามลำดับ และ 2) เรื่อง ผลของการใช้วีดิทัศน์แบบแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวันต่อความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช¹⁷ คำนวณได้ขนาดอิทธิพล 0.68 ทั้งนี้เมื่อนำค่าอิทธิพลจากงานวิจัยทั้ง 3 ค่ามาหาขนาดอิทธิพลเฉลี่ยด้วย G*Power ได้ค่าอิทธิพลขนาดใหญ่คือ .95¹⁸ โดยเมื่อนำมาคำนวณหา sample size จะได้กลุ่มทดลอง 21 ราย และ กลุ่มควบคุม 21 ราย ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างและการกระจายของข้อมูล¹⁹ จึงได้เพิ่มขนาดแต่ละกลุ่มเฉลี่ยร้อยละ 20 จากนั้นได้มีการสุ่ม section ใดๆก็ตามเนื่องจากนักศึกษาพยาบาลที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยครั้งละ 7-8 คน ต่อกลุ่ม (ช่วงที่เก็บข้อมูลมีทั้งสิ้น 7 กลุ่ม) ผู้วิจัยได้สุ่มอย่างง่ายโดยจับฉลากได้กลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 3 กลุ่ม ทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง 30 ราย (นอกจากการทดลองก่อน 1 ราย เนื่องจากไม่สามารถเข้าร่วมการทำแบบฝึกหัดครั้งที่ 1) และกลุ่มควบคุม 23 ราย รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 53 ราย

จริยธรรมในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณา จริยธรรมการวิจัย ในมนุษย์จากศูนย์จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เลขที่ หนังสือ PSU IRB 2019 - NL 009 ได้รับการรับรองวันที่ 21 ตุลาคม 2562 ถึง 21 ตุลาคม 2564 กลุ่มตัวอย่างทุกราย ได้รับการพิทักษ์สิทธิ์โดยทีมผู้วิจัยแนะนำตัวเอง ชี้แจงข้อมูล เกี่ยวกับโครงการวิจัย ทั้งวิธีดำเนินการวิจัย วิธีการเก็บข้อมูล ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ การรักษาความลับ และข้อมูลที่ได้ จะนำเสนอในภาพรวม และในขณะดำเนินการวิจัยหากกลุ่ม ตัวอย่างไม่ต้องการให้ข้อมูลสามารถยกเลิกได้ทันที โดยไม่ กระทบต่อผลการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้จะให้ผู้ช่วยวิจัย ที่ไม่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาและงานวิจัย เป็นผู้ดำเนินการใน กระบวนการเซ็นใบยินยอมเก็บข้อมูล คัดกรองข้อมูลวิจัย เบื้องต้นและเก็บข้อมูล ก่อนส่งต่อข้อมูลที่ไม่ระบุตัวตน (De Identified Data) ของนักศึกษาให้ผู้วิจัย ทั้งนี้ข้อมูลจะ ถูกทำลายหลังจากงานวิจัยได้รับการเผยแพร่ภายใน 2 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน

1. เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 1.1 การสอนด้วยวิธีการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เรื่องการตรวจสภาพจิต
- 1.2 สื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจ สภาพจิต ประกอบด้วย ภาพนิ่งข้อมูลของกรณีศึกษาผู้ป่วย จิตเวชหญิงรายหนึ่ง มีประวัติการเจ็บป่วย ข้อมูลการรักษา พยาบาล และปัญหาทางจิตที่ต้องการการช่วยเหลือ และ ภาพเคลื่อนไหวแสดงบทบาทสมมุติสถานการณ์เมื่อนักศึกษา พยาบาลต้องเข้าพบผู้ป่วยจิตเภทเพื่อตรวจสภาพจิต เวลา 15 นาที

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

- 2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป สร้างโดยผู้วิจัย ได้แก่ เพศและเกรดวิชาทฤษฎีการพยาบาลจิตเวชฯที่ผ่านมา
- 2.2 แบบประเมินความรู้ในการสัมภาษณ์และ ตรวจสภาพจิต ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อประเมินประสิทธิภาพของสื่อ

2.2.1 *ข้อสอบปรนัยก่อนการใช้สื่อ:* ในกลุ่ม ทดลองและควบคุม 10 คะแนน

2.2.2 *แบบฝึกหัดชุดแรก (รายกลุ่ม) หลังใช้ สื่อ วัตในสัปดาห์ที่ 2:* เฉพาะในกลุ่มทดลอง 10 คะแนน

2.2.3 *แบบฝึกหัดชุดที่สอง (รายเดี่ยว) หลังใช้ สื่อ วัตในสัปดาห์ที่ 3:* เฉพาะในกลุ่มทดลอง 10 คะแนน

2.2.4 *ข้อสอบปรนัยหลังใช้สื่อครบ 3 สัปดาห์ วัตในสัปดาห์ที่ 4:* กลุ่มทดลองและควบคุม 10 คะแนน

2.3 แบบประเมินความมั่นใจในการตรวจสภาพ จิตของนักศึกษา ผู้วิจัยได้ขออนุญาตนำแบบประเมินการรับรู้ สมรรถนะแห่งตนในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตของ Buatchum, et al.²⁰ ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีการรับรู้ความ สามารถของตนเองของ Bandura^{13,14} มาดัดแปลงเพื่อปรับใช้ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ โดยเป็นข้อคำถาม 8 ข้อ (ค่าความเที่ยง เท่ากับ .90) เป็นมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ (1 = มั่นใจน้อยที่สุด จนถึง 5 มั่นใจมากที่สุด) โดยแบ่งเป็น ช่วงละ 0.80 คะแนน²¹ ได้เป็น 4.20-5.00 มั่นใจมากที่สุด; 3.40-4.19 มั่นใจมาก; 2.60-3.39 มั่นใจปานกลาง; 1.80-2.59 มั่นใจน้อย; 1.00-1.79 มั่นใจน้อยที่สุด

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของการใช้สื่อ ผู้วิจัยได้ขออนุญาตนำแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อสื่อ การเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ ของ Komonwipast and Pakdevong²² มาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา 4 ข้อ ด้านรูปแบบและการนำเสนอ 5 ข้อ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ 5 ข้อ รวม 14 ข้อ (ค่าความเที่ยงเท่ากับ .96) เป็นมาตร ประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ (1 = พึงพอใจน้อย ที่สุด จนถึง 5 พึงพอใจมากที่สุด) โดยแบ่งช่วงค่าเฉลี่ยเป็น ช่วงละ 0.80 คะแนน²¹ ได้เป็น 4.20-5.00 พึงพอใจมากที่สุด; 3.40-4.19 พึงพอใจมาก; 2.60-3.39 พึงพอใจปานกลาง; 1.80-2.59 พึงพอใจน้อย; 1.00-1.79 พึงพอใจน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity: CVI)

1.1 เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการทดลอง: สื่อวีดิทัศน์ การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิตผู้วิจัยได้ทำการ ผลิตสื่อภายใต้ทุนการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ปีงบประมาณ 2560 ซึ่ง ได้ผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ พยาบาลผู้เชี่ยวชาญการพยาบาลจิตเวช 2 ท่าน และด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ 1 ท่าน อยู่ในระดับดีและเหมาะสม จากนั้นนำสื่อไปทดลองใช้ในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่เกี่ยวข้อง กับการวิจัยครั้งนี้ (นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561) 2 กลุ่มใหญ่ คือ 1) นักศึกษา 16 คน ทดลองชมสื่อ ประเมินความยากง่ายของสื่อ และความสอดคล้องกับเนื้อหา ที่เรียน และ 2) นักศึกษา 8 คน ทดสอบการใช้สื่อ กับระบบ

เฟซบุ๊ก (Facebook) เพื่อทดสอบประสิทธิภาพเบื้องต้น โดยได้สัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างวิธี focus group interview ทั้งสองกลุ่ม พบว่าสื่อที่เหมาะสมในการนำไปใช้

1.2 แบบประเมินความรู้ในการสัมภาษณ์และตรวจสภาพจิต: ผู้วิจัยนำแบบประเมินทั้งข้อสอบปรนัยและแบบฝึกหัด ไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหากับผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือการวัดและประเมินผล 2 ท่าน และด้านการสอนวิชาการพยาบาลจิตเวช 1 ท่าน พบว่าค่า CVI อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยข้อสอบปรนัย ก่อนการใช้สื่อ เท่ากับ 1 ข้อสอบปรนัย หลังการใช้สื่อเท่ากับ .70 (แบ่งระดับการวัดตามทฤษฎีของบลูม (Bloom's Taxonomy): จำ 1 ข้อ นำไปใช้ 3 ข้อ และวิเคราะห์ 6 ข้อ) แบบฝึกหัดรายกลุ่มครั้งที่ 1 เท่ากับ 1 และแบบฝึกหัดรายเดี่ยวครั้งที่ 2 เท่ากับ .80

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความมั่นใจในการสัมภาษณ์และตรวจสภาพจิต และแบบสอบถามความพึงพอใจของการใช้สื่อ ได้นำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหากับผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลจิตเวช 1 ท่าน และอาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลจิตเวช 2 ท่าน พบว่า ค่า CVI อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยแบบประเมินความมั่นใจ เท่ากับ .80 และแบบสอบถามความพึงพอใจ เท่ากับ .60

2. ความเที่ยงของแบบสอบถาม (reliability)

พบค่าความเที่ยงของแบบสอบถามอยู่ในระดับดี คือ .70 ขึ้นไป²³ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยแบบประเมินความมั่นใจในการตรวจสภาพจิตได้เท่ากับ .82 และแบบสอบถามความพึงพอใจของการใช้สื่อ ได้เท่ากับ 1 เมื่อนำไปใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 53 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยผ่านคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ เพื่อชี้แจงข้อมูล การดำเนินการวิจัย และขออนุมัติจริยธรรมการวิจัยจากศูนย์จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์สาขาสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จนได้รับความเห็นชอบ

1.2 แจ้งผู้ประสานงานรายวิชาปฏิบัติการพยาบาล สุขภาพจิตและจิตเวชเพื่อชี้แจงการวิจัยและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงข้อมูลและจริยธรรมในการวิจัยและขออนุญาตในการเข้าร่วมการวิจัย

โดยเปิดโอกาสให้ซักถามและนัดหมายช่วงเวลาให้นักศึกษาสะดวก หลังจากนั้นผู้วิจัยออกไปนอกบริเวณห้องและให้ผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเซ็นใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย และเก็บข้อมูล โดยผู้ช่วยวิจัยจะแยกข้อมูลที่ระบุตัวตนของนักศึกษาออกก่อนส่งให้ผู้วิจัย

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยเข้าพบสองครั้ง ครั้งละ 30 นาที ดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มควบคุมครั้งที่ 1 ในสัปดาห์ที่ 1 ให้ทำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ข้อสอบปรนัย ก่อนการใช้สื่อ และแบบประเมินความมั่นใจในการสัมภาษณ์และตรวจสภาพจิตก่อนการใช้สื่อ (pre-test)

2.1.2 ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มควบคุมครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 4 ให้ทำข้อสอบปรนัยหลังการใช้สื่อ และแบบประเมินความมั่นใจในการสัมภาษณ์และตรวจสภาพจิตหลังการใช้สื่อ (post-test) ทั้งนี้กลุ่มควบคุมจะได้รับการสอนปกติ ได้แก่ การปฐมนิเทศการฝึกปฏิบัติ ทบทวนทักษะการตรวจสภาพจิต ได้รับมอบหมายงานรายบุคคลและพูดคุยสะท้อนคิดกับอาจารย์

2.2 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้เวลาพบนักศึกษาทั้งหมด 4 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที (เฉพาะครั้งแรก 60 นาที) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 พบครั้งแรกภายในสัปดาห์แรกของการขึ้นฝึกปฏิบัติ: เข้าพบในวันปฐมนิเทศและให้ทำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ข้อสอบปรนัยและแบบประเมินความมั่นใจก่อนการใช้สื่อรายบุคคล (pre-test) ใช้เวลา 20 นาที แบ่งเป็นกลุ่มละ 7-8 คน (ตามกลุ่มที่ขึ้นฝึกบนหอผู้ป่วย) ให้ชมสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิตผ่านทางโทรศัพท์มือถือหรือเครื่องมืออื่น ๆ เช่น แท็บเล็ต หลังจากนั้นให้ร่วมกันระดมสมอง โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นแลกเปลี่ยนเรื่องวิธีการตรวจสภาพจิตและการวิเคราะห์อาการที่นักศึกษาเคยเรียนในรายวิชาทฤษฎีมาปรับใช้ ใช้เวลา 40 นาที จากนั้นเสนอแนะเรื่องทบทวนสื่อด้วยตัวเองผ่านเฟซบุ๊ก (Facebook) ซึ่งสามารถเข้าไปทบทวนได้ไม่จำกัดตามวันเวลาที่ต้องการและเป็นการเรียนรู้ที่เห็นภาพตัวแบบจากกรณีศึกษา

2.2.2 พบครั้งที่สองในสัปดาห์ที่สองของการขึ้นฝึกปฏิบัติ: ให้ชมสื่อ อีกครั้งและร่วมกันทำแบบฝึกหัดชุดแรก (รายกลุ่ม) ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที จากนั้นเปลี่ยนกันตรวจระหว่างกลุ่มย่อยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม

2.2.3 พบครั้งที่สามในสัปดาห์ที่สามของการขึ้นฝึกปฏิบัติ: ให้ทำแบบฝึกหัดชุดที่สอง (รายเดี่ยว) หลังการใช้สื่อใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที จากนั้นเปลี่ยนกันตรวจ

เป็นรายบุคคล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และผู้วิจัยสรุปประเด็นสำคัญ

2.2.4 พบครั้งที่สี่ในสัปดาห์ที่สี่ของการขึ้นฝึก

ปฏิบัติ: ให้ทำข้อสอบปรนัย หลังการใช้สื่อและ แบบประเมินความมั่นใจในการสัมภาษณ์และตรวจสภาพจิตหลังการใช้สื่อ (post-test) ใช้เวลารวม 30 นาที

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาการแจกแจงความถี่ ร้อยละและเปรียบเทียบความแตกต่างข้อมูลทั่วไป เพศและเกรดรายวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ไคสแควร์และฟิชเชอร์

2. หาค่าประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เรื่อง การตรวจสภาพจิต โดยการใช้สูตร E_1/E_2 โดย E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการวัดจากคะแนนแบบฝึกหัด (2 ครั้ง) ส่วน E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ วัดจากคะแนนความรู้หลังเรียนครบ 3 สัปดาห์ (1 ครั้ง) โดยหากสื่อ/หรือชุดการสอนได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ค่า E_1 หรือ E_2 ที่คำนวณได้จากการทดสอบประสิทธิภาพจะต้องใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกินร้อยละ 5²⁴ ทั้งนี้ในการวิจัยนี้ตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 75/75 ซึ่งไม่ใช่เกณฑ์ระดับสูงที่ระดับ 80/80 เนื่องจากสื่อเรื่องการตรวจสภาพจิต ไม่ได้วัดความรู้เชิงทฤษฎีในชั้นเรียนเพื่อสอบแต่ใช้เพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติและความเข้าใจในการวิเคราะห์อาการและอาการแสดงผิดปกติทางจิตของผู้ที่มีความเบี่ยงเบนทางจิตซึ่งผู้เรียนต้องการเวลาในการฝึกฝนและพัฒนาสอดคล้องกับที่ Brahmawong²⁴ ระบุว่าเนื้อหาสาระที่ต้องใช้เวลาไปฝึกฝนและพัฒนาไม่สามารถทำให้ถึงเกณฑ์ระดับสูงได้ และอนุโลมให้ตั้งไว้ต่ำลงคือ 80/80

หรือไม่ควรต่ำกว่า 75/75

3. ทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของค่าสถิติที่ก่อนทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ โดยพบว่าข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างน้อยซึ่งมีผลต่อการกระจายของข้อมูลเป็นโค้งปกติ อีกทั้งทดสอบพบว่าค่าตัวแปรตามบางกลุ่มไม่เป็นโค้งปกติผู้วิจัยจึงปรับมาใช้สถิติในกลุ่ม non parametric ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และความมั่นใจในการตรวจสภาพจิต ก่อนและหลังการใช้สื่อร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed Rank Test

5. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และความมั่นใจในการตรวจสภาพจิตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนปกติ โดยใช้สถิติ Mann-Whitney U Test

6. วิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มทดลองหลังการเรียนรู้ด้วยสื่อ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 23 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายทั้งสองกลุ่มเมื่อเปรียบเทียบเกรดรายวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชภาคทฤษฎีที่ผ่านมาก่อนขึ้นฝึกในรายวิชานี้ด้วยสถิติไคสแควร์ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง (ตาราง 1)

ตาราง 1 ร้อยละและผลทดสอบของความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยสถิติไคสแควร์และฟิชเชอร์ (N = 53)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	χ^2	p
	(n = 30)	(n = 23)		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
เพศ			2.44 ^a	0.25 ^b
ชาย	3(10)	0(0)		
หญิง	27(90)	23(100)		
เกรดรายวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิตที่ผ่านมา			.00 ^a	1.00 ^b
ระดับดี (เกรดระดับ B - B+)	25(83.30)	19(82.60)		
ระดับปานกลาง (เกรดระดับ C - C+)	4(13.30)	3(13)		
missing	1(3.30)	1(4.30)		

a = Chi-Square b = Fisher's Exact Test

2. ค่าประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์เรื่องการตรวจสภาพจิต พบว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 คือ

$$E1/E2 = 78.5/81.3 \text{ ดังตาราง 2}$$

ตาราง 2 สรุปผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิตกลุ่มทดลอง (N = 30)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ประสิทธิภาพ	เกณฑ์ 75/75
ระหว่างเรียน(แบบฝึกหัด 2 ครั้ง) (E1)	20	15.70	1.69	78.5	เป็นไปตามเกณฑ์
หลังเรียน (E2)	10	8.13	1.28	81.3	เป็นไปตามเกณฑ์

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้และคะแนนความเชื่อมั่นของนักศึกษาในการตรวจสภาพจิตผู้รับบริการที่มีปัญหาสุขภาพจิตภายในกลุ่ม (เฉพาะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม) ก่อนและหลังการใช้สื่อฯร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช (ตาราง 3)

ภายในกลุ่มทดลอง เมื่อใช้สถิติ Wilcoxon Signed Rank Test วิเคราะห์คะแนนความรู้ในก่อนใช้สื่อฯ (MD = 7.50, n = 30) และหลังใช้สื่อฯ (MD = 8, n = 30) ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาบนหอผู้ป่วย พบว่ามีความแตกต่างกัน (Z = -2.47, p = .01) เช่นเดียวกับคะแนนความมั่นใจก่อนใช้สื่อฯ (MD = 3, n = 30) และหลังใช้สื่อฯ (MD = 3.75, n = 30) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Z = -4.42, p = .00)

ภายในกลุ่มควบคุม เมื่อใช้สถิติ Wilcoxon Signed Rank Test วิเคราะห์คะแนนความรู้ในการตรวจสภาพจิตก่อนการสอนแบบปกติบนหอผู้ป่วย (MD = 7, n = 23) และหลังการสอนแบบปกติ (MD = 7, n = 23) พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (Z = -0.04, p = .96) อย่างไรก็ตามคะแนนความมั่นใจในกลุ่มควบคุมก่อนการสอนแบบปกติ (MD = 2.87, n = 23) และหลังการสอนแบบปกติ (MD = 3.37, n = 23) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Z = -3.38, p = .001)

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และความมั่นใจในการตรวจสภาพจิตระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้สื่อฯ ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนปกติ (ตาราง 3)

เมื่อใช้สถิติ Mann-Whitney U Test วิเคราะห์คะแนนความรู้ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง (MD = 7.50, n = 30) และกลุ่มควบคุม (MD = 7, n = 23) พบว่าไม่แตกต่างกัน (U = 309.50, p = .50) อย่างไรก็ตามพบว่าคะแนนความรู้หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง (MD = 8, n = 30) และกลุ่มควบคุม (MD = 7, n = 23) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (U = 201, p = .008) โดยกลุ่มทดลองมีความรู้หลังทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม

เมื่อใช้สถิติ Mann-Whitney U Test วิเคราะห์คะแนนความมั่นใจของนักศึกษาก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง (MD = 3, n = 30) และกลุ่มควบคุม (MD = 2.87, n = 23) พบว่าไม่แตกต่างกัน (U = 338.50, p = .90) อย่างไรก็ตามพบว่าคะแนนความเชื่อมั่นหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง (MD = 3.75, n = 30) และกลุ่มควบคุม (MD = 3.37, n = 23) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (U = 236, p = .04) โดยกลุ่มทดลองมีความมั่นใจสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตาราง 3 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนความรู้และความมั่นใจในการตรวจสภาพจิตผู้รับบริการที่มีปัญหาสุขภาพจิต ก่อนและหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช (N = 53)

ระดับคะแนน	กลุ่มทดลอง (n = 30)		ความแตกต่าง ภายในกลุ่ม ทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 23)		ความแตกต่าง ภายในกลุ่ม ควบคุม (n = 23)		ความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม (n = 53)	
	MD	IQR	Z	p	MD	IQR	Z	P	U	P
ความรู้ในการตรวจ สภาพจิต										
ก่อนทดลอง	7.50	7.00-8.00			7.00	6.00-8.00			309.50 ^{ns}	.50
หลังทดลอง	8.00	7.75-9.00			7.00	7.00-8.00			201.00 ^{**}	.008
ความมั่นใจในการตรวจ สภาพจิต										
ก่อนทดลอง	3.00	2.75-3.375	-4.42 ^{**}	.00	2.87	2.75-3.375	-3.38 ^{**}	.001	338.50 ^{ns}	.90
หลังทดลอง	3.75	3.50-4.00			3.37	3.00-4.00			236.00 [*]	.04

^{ns} Nonsignificant *p < .05 **p < .01 U = Mann-Whitney U Test /Z = Wilcoxon Signed Rank Test/ MD = Median/IQR = Interquartile ranges

5. ความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากเรียนรู้สื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต จำแนกตามรายด้าน พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดสามด้าน แบ่งเป็นค่าเฉลี่ย (Mean) ด้านเนื้อหา (M = 3.99, SD = .67) ด้านรูปแบบและการนำเสนอ (M = 4.03, SD = .74) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ (M = 3.93, SD = .70) ทั้งสามด้านแปลผลอยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปและอภิปรายข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่าค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ คือ $E1/E2 = 78.5/81.3$ อภิปรายได้ว่า สื่อฯ ชุดนี้มีการออกแบบและวิธีการผลิตที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถวัดได้จากค่าคะแนนแบบฝึกหัดของผู้เรียนที่เข้าใช้สื่อฯ ซึ่งสะท้อนความรู้และทักษะของผู้เรียนในการตรวจสภาพจิตผู้ที่มีความผิดปกติทางจิตที่แสดงผลว่าพัฒนาขึ้นจากค่าคะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียนในสัปดาห์ที่ 1-2 กับหลังเรียนในสัปดาห์ที่ 3 ที่สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยยังสะท้อนได้ว่าการออกแบบสื่อวีดิทัศน์ฯ โดยผสมผสานการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา มีผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยสื่อวีดิทัศน์ในรูปแบบคลิปวิดีโอความยาวไม่เกิน 15 นาที

เป็นความยาวที่เหมาะสมและการออกแบบให้สามารถเรียนรู้ซ้ำได้ทางออนไลน์ผ่านระบบเฟซบุ๊ก (Facebook) ด้วยมือถือหรือคอมพิวเตอร์ เป็นช่องทางที่ผู้เรียนนิยมและสะดวกในการใช้²⁵ ตามบริบทของนักศึกษาในยุคปัจจุบัน ส่วนการออกแบบโดยใช้กรณีศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริงตามแนวคิดเชิงรุก (active learning) โดยเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเป็นกลุ่มย่อยกับเพื่อนที่ใช้สื่อฯ ในสัปดาห์ที่ 1-2 ก่อนนำความรู้จากสื่อฯ ไปฝึกใช้จริงกับผู้รับบริการทางจิตเวช และนำมาแลกเปลี่ยนอีกครั้งในสัปดาห์ที่ 3 เป็นผลให้ค่าคะแนนความรู้และทักษะการวิเคราะห์ผลการตรวจสภาพจิตพัฒนาขึ้น สะท้อนถึงความสำเร็จของการออกแบบสื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน¹²

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้และความมั่นใจภายในแต่ละกลุ่มทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยสื่อฯ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะในกลุ่มทดลอง ทั้งคะแนนความรู้และความมั่นใจเรื่องการตรวจสภาพจิตหลังการใช้สื่อฯ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสื่อฯ ร่วมกับการสอนแบบกรณีศึกษาชุดนี้สามารถส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจและมั่นใจเรื่องวิธีการตรวจสภาพจิตผู้รับบริการทางจิตเวชเพิ่มขึ้น รวมถึงการจัดการเรียนรู้ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริงผ่านการมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น^{9,12} นอกจากนี้การศึกษาจากต้นแบบที่เป็นบุคคลคือเพื่อน

ในกลุ่มที่ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาและต้นแบบวิธีการตรวจสภาพจิตจากสื่อวีดิทัศน์ที่เข้าถึงง่ายทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจมากขึ้น¹³⁻¹⁴ สอดคล้องกับผลการศึกษาการใช้สื่อวีดิทัศน์และสื่อมัลติมีเดียของนักศึกษาพยาบาลอีกหลายเรื่อง พบว่า สามารถเพิ่มความรู้และความมั่นใจได้^{6,27} ผลการวิจัยนี้สะท้อนได้ว่าการสอนแบบปกติอาจไม่เพียงพอในการเพิ่มทักษะการสังเกต การคิดและวิเคราะห์ถึงอาการและอาการแสดงในการตรวจสภาพจิตผู้รับบริการทางจิตเวช ควรพิจารณาเพิ่มวิธีการสอนหรือสื่อที่ตอบสนองแก่นักศึกษาพยาบาล ที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการปฏิบัติการพยาบาลจิตเวชต่อไป

ส่วนการเปรียบเทียบเฉพาะภายในกลุ่มควบคุมพบว่าระดับความรู้ในเรื่องการตรวจสภาพจิตไม่มีการเพิ่มขึ้น ในขณะที่ระดับความมั่นใจเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสามารถอธิบายเรื่องความมั่นใจที่เพิ่มขึ้นได้ว่าการที่นักศึกษาพยาบาล ได้เรียนรู้บนหอผู้ป่วยจริงโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนปกติ ได้แก่ การอธิบายทบทวนประเด็นสำคัญของการประเมินสภาพจิต การสาธิตย้อนกลับ รวมถึงการอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติจริงในการประเมินสภาพจิตผู้รับบริการบนหอผู้ป่วยช่วยให้นักศึกษาเกิดการทบทวนซ้ำ จากที่เคยเรียนทฤษฎีมาแล้ว ประกอบกับการได้มีประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติจริงบนหอผู้ป่วย และการเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกทำให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น²⁸ อย่างไรก็ตามกรณีที่ค่าคะแนนความรู้ในกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติรวมถึงภาพรวมของค่าคะแนนความรู้หลังผ่านการเรียนแบบปกติไป 3 สัปดาห์ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงนั้น ผู้วิจัย พบว่า แม้คะแนนรวมที่เป็นค่า MD ในกลุ่มควบคุมจะไม่เปลี่ยนแปลงแต่การกระจายของคะแนนความรู้หลังการทดลองที่ต่ำกว่า 25% (IQR) มีคะแนนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับค่าคะแนนก่อนการทดลอง (IQR ของความรู้จากก่อนทดลอง 6.00-8.00 เพิ่มเป็น 7.00-8.00 หลังการทดลอง) สะท้อนว่าการเรียนแบบปกติทำให้ผู้เรียนมีค่าคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่ไม่ได้แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเหมือนในกลุ่มทดลอง

3. ผลการเปรียบเทียบความรู้และความมั่นใจระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองที่ใช้สื่อ ร่วมกับการสอนโดยใช้กรณีศึกษา มีคะแนนความรู้และความมั่นใจสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการศึกษาแม้ว่าค่าคะแนนความมั่นใจในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามปกติบนหอผู้ป่วยจะเพิ่มขึ้นในช่วงระยะเวลาหลังทดลองเช่นเดียวกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มทดลองที่มีการออกแบบให้นักศึกษาเรียนรู้จากสื่อที่ออกแบบโดยใช้กรณีศึกษาและมีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน ทำแบบฝึกหัดและอภิปรายร่วมกันกับกลุ่มเพื่อนและอาจารย์เข้าตามกระบวนการเรียนรู้จากกรณีศึกษา 7 ขั้นตอน จะพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเพิ่มขึ้นทั้งความรู้และความมั่นใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนได้ว่าสื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิตนี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และความมั่นใจเพิ่มขึ้นและมีความคงทนกว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ Chaleoykitti, Chiewsothorn and Nuyteis⁵ ที่ศึกษาผลการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมสื่อการสอนเสมือนจริงโดยใช้สมาร์ตโฟนในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในรายวิชาการพยาบาลจิตเวช พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และความมั่นใจสูงขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Inju, Chiewsothorn and Nuilers⁶ ที่นำนวัตกรรมโปรแกรมความจริงเสมือนเป็นสื่อเพื่อให้ความรู้และฝึกทักษะในการจัดการผู้ป่วยก้าวร้าวร่วมกับจัดการเรียนการสอนด้วยสถานการณ์จำลองพบว่านักศึกษาพยาบาลมีความรู้และความพึงพอใจในการนำไปใช้อยู่ในระดับดี รวมถึงผลการวิจัยอื่น ๆ⁶

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากเรียนรู้ด้วยสื่อ พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทั้งสามด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบการนำเสนอ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ สะท้อนได้ว่าสื่อชุดนี้ออกแบบให้มีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้จริง อีกทั้งรูปแบบการนำเสนอมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาในยุคปัจจุบัน ผ่านช่องทางที่เข้าใช้งานได้อย่างสะดวกอย่างเฟซบุ๊ก (Facebook) ร่วมกับเวลาในการชมสื่อที่สั้น กระชับเหมาะสมกับการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษาเข้าถึงง่ายและสะท้อนความพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับสอดคล้องกับการศึกษาที่ใช้สื่อในรูปแบบที่คล้ายกันเช่น Sarobon, et al.²⁹ ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลพึงพอใจในการใช้สื่อมัลติมีเดียในระดับมากเรื่องการสื่อสารเพื่อการบำบัดทางการพยาบาลจิตเวชและการศึกษาอื่น ๆ⁵⁻⁸ ที่สะท้อนว่านักศึกษาพยาบาลยุคปัจจุบันพอใจกับการเรียนการสอนที่ใช้สื่อออนไลน์ที่ทันสมัยเข้าถึงง่าย

ข้อจำกัดของการศึกษา

1. ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมวิธีการสอนปกติในหอผู้ป่วยเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้เรื่องการตรวจสภาพจิตของอาจารย์ที่นเทศการฝึกปฏิบัติในกลุ่มควบคุมได้ ซึ่งอาจมีผลต่อความรู้ความมั่นใจของนักศึกษาเรื่องการตรวจสภาพจิตที่เป็นกลุ่มควบคุมได้ไม่เหมือนกัน

2. การวิจัยนี้ทำการวัดผลในระยะสั้น 3 สัปดาห์แรกของการฝึกปฏิบัติเนื่องจากต้องสลับหมุนเวียนผู้สอนในแต่ละแหล่งฝึกเพื่อให้นักศึกษาได้ขึ้นฝึกปฏิบัติการกับอาจารย์มากกว่าหนึ่งท่าน ทำให้ไม่สามารถออกแบบการวิจัยเป็นวัดผลซ้ำได้

สรุป

สื่อวีดิทัศน์การสอนออนไลน์เรื่องการตรวจสภาพจิตร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาชุดนี้เป็นหนึ่งทางเลือกใหม่ที่สามารถนำมาใช้ควบคู่กับการเรียนการสอนปกติทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และความมั่นใจในการประเมินสภาพจิตของผู้รับบริการจิตเวช ที่สำคัญคือสื่อชุดนี้เป็นสื่อชุดใหม่ที่ได้รับพัฒนาครั้งแรกและมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่พึงพอใจ ใช้งานได้ง่ายในรูปแบบออนไลน์ที่สอดคล้องกับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้

1. ควรมีการวัดความรู้และความมั่นใจในการตรวจสภาพจิตซ้ำและติดตามผลในระยะยาวจนเสร็จสิ้นรายวิชา

2. ควรมีการศึกษาโดยการควบคุมปัจจัยที่อาจมีผลต่อความรู้และความมั่นใจของนักศึกษาในกลุ่มควบคุม เช่น วิธีการสอนของผู้สอนให้อยู่ในรูปแบบใกล้เคียงกัน

3. ควรนำสื่อชุดนี้ไปใช้ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาในรายวิชาทฤษฎีและปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความมั่นใจแก่นักศึกษาในการเตรียมความพร้อมก่อนตรวจสภาพจิตกับผู้รับบริการทางจิตจริงบนหอผู้ป่วย

4. สามารถพัฒนาสื่อชุดนี้ให้พยาบาลที่ต้องการทบทวนวิธีการตรวจสภาพจิตและการวิเคราะห์อาการและอาการแสดงทางจิต สามารถนำไปใช้ได้ โดยผ่านช่องทางเฟซบุ๊ก (Facebook) และช่องทางอื่น ๆ เช่น ไลน์แอปพลิเคชัน (LINE)

5. พัฒนาต่อยอดโดยแปลงการสัมภาษณ์ของสื่อที่ใช้จากภาษาไทยเป็นภาษาเขมรหรือภาษาอังกฤษเพื่อให้นักศึกษา

สามารถนำไปปรับใช้กับผู้รับบริการที่ใช้ภาษาดังกล่าวต่อไป

การมีส่วนร่วมในการเขียนบทความ

บทความวิจัยนี้ ผู้วิจัยทุกคนมีส่วนร่วมในการเขียน บทความวิจัยฉบับนี้ทั้งหมด

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน

งานวิจัยนี้ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

แหล่งทุนสนับสนุน

งานวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินกองทุนวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา ประจำปีการศึกษา 2562 รหัสโครงการวิจัย NUR6204176S

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณทุนสนับสนุนการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ปีงบประมาณ 2560 นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง คุณศศิณีนาถ มณีรัตน์ และ สอ.ปฎิภาณ เอกเจริญกุล ผู้ร่วมพัฒนาสื่อ และรองศาสตราจารย์ ดร.ประณีต สังวัฒนา ที่ให้คำปรึกษาในการเตรียมบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์

เอกสารอ้างอิง

1. Seeherunwong A, Kumpalasisri N. Mental health mental illness and factors related to psychiatric nursing. In: Seeherunwong A, Yuttatri P, Kaesornsamu P, et al, editors. Psychiatric Nursing. Bangkok, Saryturagit; 2014. Thai.
2. Royal Thai Government Gazette. Announcement of the Nursing Council on core competencies of graduates with bachelor's degrees, master's degrees, doctorate degrees in nursing [Internet]. Nonthaburi: Royal Thai Government Gazette 2008 [cited 2021 Nov 4]. Available from: <https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/004.pdf>
3. Smitishtrira P, Imsorn P. The effects of using case study as a teaching learning method in the subject of psychiatric nursing 2 on critical thinking ability and learning achievement of the third year students, Saint Louis College. education journal. 2014; 42(3): 39-55. Thai.
4. Theinkaw S, Tunprapussorn K. Nursing student's perspectives on authentic learning in the course of nursing care of persons with mental health problems. Songklanagarind J Nurs. 2018; 38(3): 127-40. Thai.
5. Chaleoykitti S, Chiewsothorn S, Nuyleis Y. The development of an innovative learning method with augmented reality applications on smartphone. Rama Nurs J. 2019; 25(1): 6-15. Thai.
6. Injui R, Chiewsothorn S, Nuilers Y. Development of virtual reality program in managing aggressive patients. JRTAN.

- 2021; 22(1): 100-17. Thai.
7. Wilson R, Hungerford C. Mental health education and virtual learning environments (VLEs) in pre-registration nursing degrees: Follow the Leaders?. *Issues Ment Health Nurs.* 2015; 36(5): 379-87. doi: 10.3109/01612840.2014.1002647.
 8. Duan Y, Li Z, Wang X, et al. Application of online case-based learning in the teaching of clinical anesthesia for residents during the COVID-19 epidemic. *BMC Med. Educ.* 2021; 21(609): 1-7. doi: doi.org/10.1186/s12909-021-03047-2.
 9. Kanhadilok S, Punsumreang T, Malai C. A design of case based learning for promoting learning outcomes in practicum. *Songklanagarind J Nurs.* 2019; 39(4): 129-37. Thai.
 10. Willims B. Case based learning-A review of the literature: Is there scope for this educational paradigm in prehospital education?. *Emerg Med J.* 2005; 22(8): 577-81. doi: 10.1136/emj.2004.022707.
 11. Punsomreung T, Kanhadilok S, Prasertsri R, et al. Effects of case based learning and simulation based learning on students' perceptions of clinical judgment and students' clinical judgment. *JONAE.* 2021; 14(1): 14-32. Thai.
 12. Ornlao S, Wattana S, Apinyalungkon K, et al. Effects of a case-based learning on clinical decision making among nursing students. *SCNJ.* 2022; 9(1): 69-80. Thai.
 13. Bandura A. *Social foundations of thought and action: A social cognitivetheory.* Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall; 1986.
 14. Bandura A. *Self-efficacy: The exercise of control.* New York: Freeman; 1997.
 15. Faul F, Erdfelder E, Lang AG. *G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences.* *Behav Res. Methods.* 2007; 39(2): 175-91. doi: 10.3758/bf03193146.
 16. Sinthuchai S, Ubolwan K, Boonsin S. Effects of high-fidelity simulation based learning on knowledge, satisfaction, and self-confidence among the fourth year nursing students in comprehensive nursing care practicum. *RNJ.* 2017; 23(1): 113-27. Thai.
 17. Jungpanich A, Srisailaun O. Effects of using daily care plan video teaching on clinical self-confidence and satisfaction of nursing students, Kuakarun Faculty of Nursing, Navamindradhiraj University. *KJN.* 2015; 22(1): 17-34. Thai.
 18. Cohen J. *Statistical power analysis for the behavioral sciences.* 2 nd ed. Hillsdale, NJ: Erlbaum; 1988.
 19. Silpcharu T. *Research and statistical analysis with SPSS and AMOS.* 7 th ed. Bangkok: Business R&D; 2017. Thai.
 20. Buatchum K, Chetchaovalit T, Chrstraksa W, et al. The effect of knowledge provision on perceived self-efficacy in psychotic screening of village health volunteers. *Songklanagarind J Nurs.* 2018; 38(2): 33-42. Thai.
 21. Silanoi L, Chindaprasert K. The use of rating scale in quantitative research on social sciences, humanities, hotel and tourism study. *JMS-UBU.* 2019; 8(15): 112-26. Thai.
 22. Komonwipast N, Pakdevong N. A development of e-learning courseware media of BNS 408: Law and professional ethics for student's readiness of nursing licensing examination. *APHEIT SOCIAL SCIENCE.* 2015; 4(1): 7-17. Thai.
 23. Srisatidnarakul B. *Development and validation of research instrument: Psychometric properties.* Bangkok: Chulalongkorn University; 2012. Thai.
 24. Brahmawong C. Developmental testing of media and instructional package. *SERJ.* 2013; 5(1): 5-20. Thai.
 25. Nonthamand N. Planning of video production in digital age. *ect journal.* 2019; 16(1): 35-53. Thai.
 26. Siricharoenwong K, Mataputana M, Sawangjid S, et al. Development and effectiveness of video media to knowledge, self-confidence and satisfaction of nursing students in preparation for children and adolescence care practicum experience. *JHNR.* 2021; 37(1): 218-29. Thai.
 27. Sanongdej W, Wangpitipanit, S, Chonsin P, et al. Development and effect of video media combined with scenario on knowledge and self-confidence in practice of occupational health nursing for nursing students. *Rama Nurs J.* 2018; 24(1): 94-107. Thai.
 28. Khamrath J, Ritudom B. Effects of the readiness of nursing practice in adult nursing practicum 1 on knowledge and confident in nursing practice among air force student nurses, academic year 2018. *Royal Thai Air Force Medical Gazette.* 2019; 65(3): 45-53. Thai.
 29. Sarobon T, Boonlue N, Chomchan S, et al. Development of multimedia's therapeutic communication in psychiatric nursing. *JMND.* 2020; 7(12): 252-63. Thai.